

Številka: U-I-84/16-8

Datum: 9. 5. 2019

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopku za preizkus pobude Metke Horvat, Bogojina, na seji 9. maja 2019

sklenilo:

Pobuda za začetek postopka za oceno ustavnosti prvega odstavka 189. člena Zakona o urejanju trga dela (Uradni list RS, št. 80/10, 21/13, 63/13, 100/13 in 55/17) se zavrže.

OBRAZLOŽITEV

1. Pobudnica izpodbija prvi odstavek 189. člena Zakona o urejanju trga dela (v nadaljevanju ZUTD), ki določa prehodno obdobje za pridobitev ustrezne stopnje izobrazbe za izvajanje storitev vseživljenjske karijerne orientacije in posredovanje zaposlitve in uvrstitev v tarifne razrede. Zatrjuje neskladje izpodbijane določbe z drugim odstavkom 14. člena in 49. členom Ustave. Navaja, da ima pridobljeno VI/2. raven izobrazbe in 15 let delovne dobe, pridobiti pa mora VII. raven izobrazbe, če želi biti uvrščena v VII/2. tarifni razred. Zatrjuje, da je neenakopravno obravnavana v primerjavi s sodelavci, ki imajo VI/1. raven izobrazbe in 15 let delovne dobe, ker morajo ti pridobiti le VI/2. raven izobrazbe, da bodo prav tako dosegli uvrstitev v isti tarifni razred.

2. Pobudo za začetek postopka za oceno ustavnosti lahko da, kdor izkaže svoj pravni interes (prvi odstavek 24. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS). Po drugem odstavku navedenega člena je pravni interes podan, če predpis ali splošni akt, izdan za izvrševanje javnih pooblastil, katerega oceno pobudnik predlaga, neposredno posega v njegove pravice, pravne interese oziroma v njegov pravni položaj.

3. Izpodbijani prvi odstavek 189. člena ZUTD, ki je pravna podlaga za uvrstitev pobudničinega delovnega mesta v tarifni razred in s tem za določitev plače, ne učinkuje neposredno. V primerih, ko izpodbijani predpis ne učinkuje neposredno, se lahko pobuda vloži šele po izčrpanju pravnih sredstev zoper posamični akt, izdan na podlagi izpodbijanega predpisa, hkrati z ustavno pritožbo pod pogoji iz 50. do 60. člena ZUstS

(glej sklep Ustavnega sodišča št. U-I-275/07 z dne 22. 11. 2007, Uradni list RS, št. 110/07, in OdiUS XVI, 82). Člen 200 Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr. in 52/16 – v nadaljevanju ZDR-1) določa postopek uveljavljanja pravic pri delodajalcu in sodno varstvo. Če pobudnica meni, da je uvrstitev njenega delovnega mesta v tarifni razred na podlagi izpodbijane določbe v pogodbi o zaposlitvi protiustavna, ima možnost zahtevati sodno varstvo v skladu z 200. členom ZDR-1 in najprej v tem postopku uveljavljati svoje ugovore v zvezi s protiustavnostjo izpodbijane določbe. Sodišča, ki so pri odločanju vezana na Ustavo in zakon (125. člen Ustave), bodo morala skladno z 22. členom Ustave takšne ugovore bodisi argumentirano zavrniti bodisi, če se bodo z njimi strinjala, po 156. členu Ustave prekiniti postopek in začeti postopek za oceno ustavnosti te določbe pred Ustavnim sodiščem. Glede na navedeno torej ni mogoče trditi, da pobudnica že izkazuje neposreden pravni interes za presojo ustavnosti izpodbijane zakonske določbe. Zato je Ustavno sodišče njeno pobudo zavrglo.

4. Ustavno sodišče je sprejelo ta sklep na podlagi tretjega odstavka 25. člena ZUstS v sestavi: predsednik dr. Rajko Knez ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar, dr. Marijan Pavčnik, Marko Šorli in dr. Katja Šugman Stubbs. Sklep je sprejelo s sedmimi glasovi proti dvema. Proti sta glasovala sodnica in sodnik Accetto in Korpič – Horvat, ki sta dala odklonilni ločeni mnenji.

dr. Rajko Knez
Predsednik